

1 Melyek az intézkedések különböző típusai?

A polgári perrendtartásról szóló törvény (*Civilinio proceso kodeksas*) 145. cikke határozza meg az ideiglenes intézkedések különböző típusait. Az alábbiak lehetnek ideiglenes intézkedések:

az alperes ingatlanának lefoglalása;

jogcím átruházását megakadályozó tilalom nyilvános nyilvántartásba történő bejegyzése;

az alperes tulajdonában, illetve az alperes vagy harmadik személyek birtokában lévő ingó javak, pénz vagy tulajdonjog lefoglalása;

az alperes tulajdonában lévő javak zár alá vétele;

az alperes javainak vonatkozásában vagyonkezelő kinevezése;

az alperes egyes ügyletekben való részvételének vagy általa egyes cselekmények elvégzésének megakadályozására irányuló tilalom;

az alperes részére javak más személyek általi átruházását vagy más kötelezettségek teljesítését megakadályozó tilalom;

kivételes körülmények között az alperest az állandó lakóhelyének elhagyásában megakadályozó tilalom és/vagy gyermeknek az állandó lakóhelyéről, a bíróság engedélye nélkül történő elvitelét megakadályozó tilalom;

vagyon értékesítésének felfüggesztése, amennyiben a vagyon lefoglalásának megszüntetésére keresetet nyújtottak be;

behajtás végrehajtásának felfüggesztése;

ideiglenes tartás megítélése vagy ideiglenes korlátozások kiszabása;

kár megelőzését vagy kár súlyosbodásának megelőzését szolgáló intézkedések meghozatalára irányuló végzés;

törvény által előírt vagy a bíróság által elrendelt egyéb intézkedések, amelyek nélkül a bírósági határozat betartatása nehezebbé vagy lehetetlenné válna.

2 Milyen feltételekkel hozhatók ilyen intézkedések?

Az ügyben résztvevő személyek vagy más érintett személyek kérésére a bíróság ideiglenes intézkedést rendelhet el, amennyiben a személyek az igényüket hitelesen igazolják, és az ideiglenes intézkedés elfogadásának elmulasztása a bírósági határozat betartatását nehezebbé vagy lehetetlenné tenné.

A bíróság kizárólag akkor rendelhet el hivatalból ideiglenes intézkedést, ha az a közérdek védelmében szükséges és az intézkedés elfogadásának elmulasztása valamely személy, a társadalom vagy az állam jogait és jogos érdekeit sértené.

Ideiglenes intézkedés elrendelhető kereset hiányában és a polgári eljárás bármely szakaszában.

2.1 Az eljárás

Az ideiglenes intézkedésekkel kapcsolatos kérelmeket elsőfokú bíróság, illetve a [kereskedelmi választottbíráskodásról szóló törvényben](#) (*Komercinio arbitražo įstatymas*) meghatározott esetekben a Vilniusi Regionális Bíróság (*Vilniaus apygardos teismas*) vizsgálja meg. Ha az ideiglenes intézkedés iránti kérelem a benyújtott keresetben szerepel, az ideiglenes intézkedés ügyében csak azután kerül sor határozathozatalra, miután a felperes keresete elfogadhatóságának kérdése eldőlt. A bíróság az ideiglenes intézkedés iránti kérelmet illetően írásbeli eljárásban a lehető leggyorsabban ítélezik, de ezt a kérelem kézhezvételét követően legfeljebb három munkanapon belül meg kell tennie. Ha a bíróság szükségesnek véli, az alperest értesítik az ideiglenes intézkedés iránti kérelem vizsgálatáról.

Az ügyben résztvevő személyeknek jogukban áll ideiglenes intézkedés iránti kérelmet benyújtani annak a fellebbviteli bíróságnak vagy semmítőszéknek, ahol az ügy érdemben folyamatban van.

A bíróság a kereset benyújtásának napjáig az érintett személy ideiglenes intézkedés iránti írásbeli indokolt kérelme alapján rendelhet el ideiglenes intézkedést. Ebben a kérelemben a felperesnek meg kell adnia az indokokat, amelyek miatt a keresetet nem nyújtották be az említett kérelemmel, bizonyítékot kell előterjesztenie a felperes érdekeinek veszélyeztetéséről és az ideiglenes intézkedés iránti kérelemért felszámított bírósági illeték felének megfelelő összeget, azaz 100 LTL-t letétbe kell helyeznie. Nemzeti vagy külföldi választottbíráson vagy külföldi bíróságon folyamatban lévő ügygel kapcsolatos ideiglenes intézkedés iránti kérelem esetében 1 000 LTL letét kerül felszámításra. A bíróság a letét összegét a felperes nehéz anyagi helyzetére tekintettel csökkentheti, ha a felperes e célból, bizonyítékokkal alátámasztott, indokolt kérelmet nyújtott be. A bíróság az ideiglenes intézkedés elrendelésekor a kereset benyújtására határidőt szab ki. Ez a határidő nem haladhatja meg a 14 napot. Ha a keresetet külföldi bíróságon vagy választottbíráson kell benyújtani, a határidő nem haladhatja meg a 30 napot. Ha a keresetet nem nyújtják be az előírt határidőn belül, az ideiglenes intézkedés megszüntetésre kerül. Ha azt az érintett személy hibájából nem nyújtják be, a letét nem kerül visszatérítésre.

Az ideiglenes intézkedés iránti kérelmet ugyanazon a bíróságon kell benyújtani, mint amelyik a keresetet a joghatóságra vonatkozó szabályok alapján tárgyalja. A Vilniusi Regionális Bíróságon kell benyújtani a külföldi bíróság vagy külföldi, illetve nemzeti választottbíráóság előtt folyamatban lévő ügygel kapcsolatos ideiglenes intézkedés iránti kérelmet.

Az ügyben résztvevő személyek vagy más érintett személyek indokolt kérelme alapján a bíróság az egyik ideiglenes intézkedést egy másikkal helyettesítheti. A bíróságnak tájékoztatnia kell az ügyben résztvevő személyeket, illetve a többi érintett személyt erről a kérelemről, nekik pedig jogukban áll kifogásolni azt.

A bíróság határozhat az ideiglenes intézkedés el nem rendelése mellett, ha az alperes a kért összeget befizeti a bíróság számlájára vagy az alperes biztosítékot ad. Ezenfelül az alperes vagyontárgyait a felperes javára elzálogosíthatja.

2.2 A főbb feltételek

(lásd a 2. szakaszt)

3 Az ilyen intézkedések tárgya és jellege

3.1 Milyen típusú vagyontárgyakat érinthetnek az ilyen intézkedések?

Az ideiglenes intézkedéseket ingatlan, ingó javak, pénzeszközök és tulajdonjogok vonatkozásában lehet alkalmazni.

3.2 Milyen hatásokkal járnak az ilyen intézkedések?

Az ideiglenes intézkedések olyan intézkedések, amelyek nélkül a bírósági határozat betartatása nehezebbé vagy lehetetlenné válna. Közös tulajdonban álló tételek tulajdonjogának ideiglenes korlátozásával kapcsolatos ügyekben a lefoglalást kizárólag a vagyontárgynak az ideiglenes intézkedés hatálya alatt álló személy tulajdonában álló részére lehet elrendelni. Ha az ő közös tulajdonból való részesedése nem került meghatározásra, a teljes vagyontárgy lefoglalható addig, amíg a részesedés meghatározásra nem kerül.

Banki és más hitelintézeti számlákon lévő pénzeszegek lefoglalása esetén, e pénzeszközök felhasználása kizárólag a bírósági végzésben meghatározott műveletekre engedélyezett.

Azokban az esetekben, amikor szabad forgalomba bocsátott árut, nyersanyagot, félkész- vagy késztermékeket foglalnak le, a javak birtokosa a javak összetételét és formáját kizárólag akkor módosíthatja, ha azok összértéke nem csökken, kivéve, ha bírósági végzés másként rendelkezik.

Az a személy, akinek a tulajdonát lefoglalták, a tulajdon lefoglalásáról szóló végzés közlésének időpontjától, illetve amennyiben a közlés nem lehetséges – ideértve azt az esetet is, amikor az ideiglenes intézkedést a személy távollétében fogadják el – attól az időponttól kezdve felel a kirótt korlátozások esetleges megsértéséért, amikor a végzés a vagyontárgyak lefoglalásának nyilvántartásába bejegyzésre kerül.

3.3 Meddig érvényesek ezek az intézkedések?

Ha a bíróság elutasítja a keresetet, az esetleges korábbi ideiglenes intézkedések a bírósági ítélet hatályba lépéséig fennmaradnak. Az ideiglenes intézkedések megszüntetésének kérdésében bírósági ítéletben kell határozni.

Ha a keresetnek helyt adnak, bármilyen korábbi ideiglenes intézkedés a bírósági ítélet végrehajtásáig érvényben marad. A bírósági ítéletet végrehajtó bírósági végrehajtó tájékoztatja a kérdéses ügyben érintett nyilvános nyilvántartás vezetőjét az ideiglenes intézkedés megszüntetéséről.

Tulajdonnyilvántartásban nem bejegyezhető ingó javak lefoglalása esetén, vagy ha a végzés napján az alperes vagyontárgyának értéke és jellege nem ismert a bíróság előtt, az ideiglenes intézkedést kérelmező személynek a bírósági végrehajtóhoz kell fordulnia az alperesi vagyontárgy megtalálásának és leírásának kérelmével. Amennyiben ilyen kérelmet nem nyújtanak be a bírósági végrehajtóhoz, és a lefoglalt vagyontárgy adatait nem tisztázzák, az ideiglenes intézkedés az elrendelő végzés keltétől számítva tizennégy napig marad érvényben. Az ügyben résztvevő személyek vagy más érintett személyek kérelmére az ideiglenes intézkedés az ügyet érdemben tárgyaló bíróság végzésével megszüntethető.

A bíróság az ideiglenes intézkedést hivatalból megszünteti, ha az ideiglenes intézkedést kérelmező személy elmulasztja a keresetnek a bíróság által előírt határidőben történő benyújtását. Az erre vonatkozó végzés ellen külön fellebbezésnek nincs helye. A bíróság akkor is megszüntetheti hivatalból az ideiglenes intézkedést, ha az a közérdek védelmében szükséges és az intézkedés megszüntetésének elmulasztása valamely személy, a társadalom vagy az állam jogait és jogos érdekeit sértené.

Ha a bíróság által elrendelt ideiglenes intézkedés az ügyben nem résztvevő személyek jogait korlátozza vagy sérti, a személyek jogosultak az ügyet érdemben tárgyaló bíróságtól a rájuk kirótt ideiglenes intézkedés megszüntetését kérelmezni.

4 Van-e lehetőség az intézkedés elleni fellebbezésre?

Az ügyben résztvevő felek az elsőfokú bíróság által az alkalmazandó eljárásnak megfelelően elfogadott ideiglenes intézkedésről szóló végzését megtámadhatják oly módon, hogy külön fellebbezést nyújtanak be a felsőbb szintű bíróságon, kivéve több, a polgári perrendtartásról szóló törvényben meghatározott esetet. Az ügyben nem résztvevő felek az elsőfokú bíróság kizárólag azon végzésével szemben nyújthatnak be külön fellebbezést, amelyben a rájuk kirótt ideiglenes intézkedés megszüntetésére vonatkozó kérelmüket elutasították. A külön fellebbezés benyújtása nem eredményezi az eljárás felfüggesztését.

Az ideiglenes intézkedésről szóló bírósági végzések ellen nincs helye semmisségi panasznak.

Utolsó frissítés: 21/10/2019

Ennek a lapnak a különböző nyelvi változatait az Európai Igazságügyi Hálózat tagállami kapcsolattartói tartják fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Sem az Európai Igazságügyi Hálózat, sem a Bizottság nem vállal semmilyen felelősséget, illetve kötelezettséget az e dokumentumban közzétett vagy hivatkozott információk és adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.